

Zemkopības ministrija

ZM paredzētās aktivitātes jauniešiem 2028. – 2034.gada ES fondu plānošanas periodā

23.09.2026.

LEADER pieeja (sabiedrības virzīta vietējā attīstība/SVVA)

Atbalsts tiek piešķirts atbilstoši vietējo rīcības grupu (VRG) sagatavotām vietējās attīstības stratēģijām – šobrīd Latvijā darbojas 33 VRG

VRG ir pašvaldību, nevalstisko organizāciju, uzņēmēju, un aktīvu lauku iedzīvotāju partnerības.

Lēmējinsititūcijā piedalās jauniešu interešu pārstāvis (jaunietis vai nevalstiskās organizācijas, kas pārstāv jauniešu intereses).

LEADER 2028-2034

LEADER pieeja tiek saglabāta (regulas priekšlikumā noteikts ka LEADER ir obligāti ieviešams, bet nav iezīmēts finansējums);

Valstu plānos būs jādefinē «**lauku teritorija**» un konkrēti priekš LEADER - «**lauku teritorijas ar īpašiem izaicinājumiem**», kuru attīstībai LEADER jāsniedz galvenais pienesums.

*SVVA kā teritorijas attīstības instruments ļauj īstenot dažādu politikas jomu pasākumus. Tas dod iespēju VRG vietējās attīstības stratēģiju ietvaros īstenot integrētas, vietējām vajadzībām atbilstošas iniciatīvas, tostarp arī jauniešiem.

LEADER teritorija šobrīd ir visa Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas. **Tomēr šobrīd nav zināms, kāda tā būs nākamajā periodā.**

Atsevišķas darbības tiek īstenotas lauku teritorijā – visa Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas un pilsētas ar iedzīvotāju skaitu virs 5000

Plānots, ka LEADER atbalsts jauniešiem varētu tikt turpināts arī pēc 2027. gada

➔ Atbalsts "Jauniešu iniciatīvām"

Fiksētās summas maksājums 6000EUR apmērā. **Mērķis ir veicināt lauku bērnu un jauniešu (7 līdz 30 gadiem) dzīvei nepieciešamo prasmju apguvi neformālās izglītības ceļā.**

- Šobrīd apstiprināti 130 projekti ar finansējumu 78tūkst. EUR
- Piemēram, sporta un radošās aktivitātes, dažādas nometnes, digitālās prasmes, karjeras plānošana, veselīgs dzīvesveids u.c.

➔ Liela aktivitāte un interese

Norāda uz vajadzībām laukos un nepieciešamību arī pēc 2027. gada LEADER pieejas ietvaros atbalstīt aktivitātes konkrēti lauku bērnu un jauniešu mērķagrupai, kā arī ar LEADER atbalstu sekmēt lauku iedzīvotāju, tostarp jauniešu, labbūtību.

➔ Sportam un brīvā laika pavadīšanai

Projekti sporta un brīvā laika pavadīšanas infrastruktūrai, jauniešu centru labiekārtošanai.

- Piemēram, futbola/ strītbola, ārtelpas sporta laukuma izveide, sporta inventāra iegāde (hokeja, volejbola, airēšanas inventārs), bērnu un jauniešu centru izveide
- Šobrīd vairāk kā 100 projektu

Atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem

Paaudžu nomaiņa ir viena no būtiskākajām KLP nākotnes prioritātēm un atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem būs paredzēts vairākos atbalsta pasākumos, investīciju pasākumi un platību maksājumi.

→ Atbalsts gados jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai

Atbalsta saņēmējs ir gados jauns lauksaimnieks, kurš:

- nav vecāks par 40 gadiem
- pirmo reizi izveido, pārņem vai manto saimniecību kā tās īpašnieks
- sagatavo uzņēmējdarbības plānu 2–4 gadiem

Vienreizējs maksājums – uzņēmējdarbības plāna īstenošanai (šajā periodā 60 000 EUR)
Līdzfinansējums nav nepieciešams (fiksēta vienreizēja summa)

ES atbalsta programma skolu apgādei ar augļiem, dārzeņiem un pienu. **Latvijā - «Piens un augļi skolai»**

<https://piensaugliskolai.lv>

Pašreizējā vienotā ietvarā no 2017/2018 m.g. («Skolas piens» no 2004./05.m.g. un «Augļi skolai» no 2010./11. m.g.)

Programmas mērķi - veicināt **veselīga uztura paradumu veidošanos** jau bērnībā, un veicināt **svaigu augļu, dārzeņu un piena patēriņu** skolēniem (arī ģimenēs)

Kopš 2017/2018 gada **vidēji gadā Latvijā tiek izdalītas 1034 tonnas augļu un dārzeņu un 2279 tonnas piena**

Labuma guvēji – bērni - pirmsskolās un 1.-9. klasē (līdz ~15-16 gadiem):

- saņem **regulāras** (vismaz 1x nedēļā) augļu, dārzeņu, piena produktu **bezmaksas porcijas**
- iesaistās **papildu izglītojošos pasākumos** (praktiskas nodarbības, konkursi, sociālo tīklu aktivitātes u.c.)

Pamatprincipi un finansējums esošajā periodā:

- Programmas īstenošana dalībvalstīm ir brīvprātīga
- Programmu garantēti finansē ES + var piešķirt neierobežotu nacionālo finansējumu
- ES kopējais programmas budžets mācību gadam: 220,8 milj. €

Programmas budžets Latvijā (gadā):

- +/- 1,56 milj. € - ES («garantēts») - 35%
- 2,89 milj. € - LV - 65%

KOPĀ: +/- 4,45 milj. €

+ papildus no LV budžeta

- 2025. g. 3,9 milj. €
- 2026. g. 2 milj. €

Jaunais periods no 2028:

- Programmas īstenošana dalībvalstīm obligāta NRP plāna ietvaros
- Nav garantēts ES finansējums, bet obligāti vismaz 30% nacionālais līdzfinansējums
- Lielāka DV elastība nosacījumos

ZM vēlme – veidot un spēcīnāt programmas «stāstu» - **veselīgi, garšīgi, atpazīti vietējie produkti** (vairāk praktiskas darbošanās, informācijas, stāstu)

PALDI ES PAR
UZMANĪBU!